

Reducer foderudgift og ammoniakudledning i ét hug

Høje proteinpriser og kvægbrugets mål om en reduceret ammoniakudledning er to rigtig gode grunde til at se på bedriftens proteinforsyning.

Med skyhøje priser på non-GM soja og kvægbrugets mål om at reducere det gennemsnitlige proteiniveau til 17 pct. giver det rigtig god mening at tage foderplanens proteinforsyning op til revision. Både af hensyn til bedriftens foderudgifter og for at mindske ammoniakemissionen.

Men hvordan opnår man den billigste og mest miljøvenlige proteinfodring, samtidig med at man fastholder topydelsen? Det har chefkonsulent Bjarne Offersgaard hos Velas aktuelt stor fokus på hos sine kunder.

Erstat den dyre vare med en billigere

"Mange har proteinkontrakter frem til høst, og derfor er det i første omgang en god ide at få sin sojaskrå til at strække så langt som muligt. Optimalt frem til den nye høst, hvor man måske kan få en bedre pris," siger Bjarne Offersgaard.

"Det kan for eksempel ske ved at reducere mængden af sojaskrå og erstatte det med et andet proteinfoder – typisk rapsskrå. Og er det en kraftfoderblending, bør kornbærme også indgå," lyder hans anbefaling.

Han understreger samtidig, at med en grovfoder sæson for døren er det vigtigt at have fokus på at producere en god kvalitet med et højt proteinindhold, så behovet for at indkøbe protein reduceres.

Reducer proteinniveauet til 17 pct.

Et andet håndtag at skrupe på er at reducere foderplanens samlede proteinprocent.

"Min anbefaling til besætninger, der ligger over 17 pct. i proteinindhold, er klart at prøve at reducere til et niveau på 17 pct. Hvis man ligger højt – fx på 18 pct. – anbefaler jeg, at man tager det i steg og starter med at reducere med 0,6-0,7 pct.," fortæller Bjarne Offersgaard.

"Hav fokus på, at topydelsen opretholdes. Hvis den gør det, kan man efter en måneds tid tage næste trin.," forklarer han.

Har set det lykkedes

Bjarne Offersgaard har senest set, at det kan lykkes i to besætninger, som reducerede proteinniveauet fra 17,9 til 17 pct.

Ifølge Bjarne Offersgaard fra Velas kan man med fordel tage foderplanens proteinforsyning op til revision. Foto: Velas

/KRISTEN MARSTAL, KFM@SEGES.DK

BÆREDYGTIGHED

– en del af L&F Kvægs strategi 2023

Husk krav om afgræsning for kreaturer på fuldspalter og i bindestalde

Har du fuldspaltebøkske til kalve og ungdyr, skal du være opmærksom på, at dyrene skal på græs mindst 150 dage om året. Det samme gælder for dyr i bindestalde fra juli 2022.

Fuldspaltebøkske til kalve og ungdyr er under udfasning og forbydes helt i 2024 eller 2022 afhængigt af, hvornår bedriften er etableret. Hvis du indtil da holder dine ungdyr på fuldspalter, skal dine kviekalve og kvier være på græs i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra 15. april til 31. oktober. Slagtekviekalve, slagtekvier og slagtekyr skal ikke på græs.

For hvert enkelt kreatur skal du registrere hvilke datoer, dyret har haft adgang til græsarealer. Hvis du benytter dig af undtagelser for at have opdrættet på græs (se til højre), skal du registrere datoerne for påbegyndelse og afslutning af opstaldning samt hvilken af undtagelserne, du benytter.

Konkret forbydes fuldspalter helt pr. 30. juni 2024 for bedrifter etableret for 1. juli 2010 og pr. 30. juni 2022 for bedrifter etableret mellem 1. juli 2010 og 30. juni 2012. Det er vigtigt, at du allerede nu begynder at tage stilling til, hvordan du vil opstalde dine ungdyr, når fuldspaltstaldene ophører.

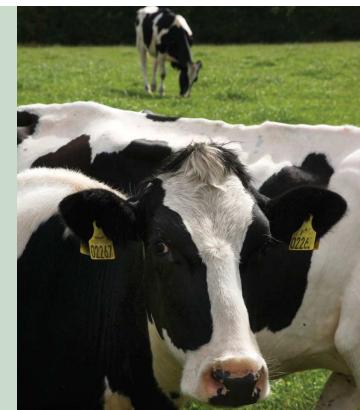
Bindestalde under udfasning

Bindestalde er ligesom fuldspalter under udfasning og forbydes helt pr. 30. juni 2027. Hvis du aktuelt har kreaturer i bindestald, skal de pr. 1. juli 2022 have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra 15. april til 31. oktober.

For bindestalde behøver du ikke registrere enkelttyr, men skal for hele flokken registrere, hvilke datoer flokken har haft adgang til græsarealer.

Hvis du benytter dig af en af nævnte undtagelser for at have opdrættet på græs, skal du registrere datoerne for opstaldning af flokken samt hvilken af undtagelserne, du benytter.

/VIBEKE FLADKJÆR NIELSEN, VFM@SEGES.DK

UNDTAGELSER FRA KRAVET OM KREATURER PÅ GRÆS

- Hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold.
- Hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold.
- Hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb.
- Hvis dyrene skal insemineres (højt i 30 døgn), undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

Skader i koens hofte er svære at vurdere og bør altid tjekkes af dyrlæge

Vær opmærksom, hvis en ko har skævt bækken eller kryds.

Det kan være tegn på alvorlig skade – også selvom den går næsten normalt

Dyrlægerne på landets kreaturslagterier modtager af og til køer med 'skævt' bækken eller kryds, som ikke burde have været transporteret. Det skyldes i reglen gamle skader, som springer op under transporten. Generelt er hofte- og bækken-skader hos køerne lumse, fordi de ikke nødvendigvis giver svære symptomer. Men de kan være alvorlige og bør altid tjekkes af en dyrlæge.

Bliv ikke snydt af vage symptomer

Hvis du observerer en ko, hvor bækkenet eller krydset er blevet skævt, må du ikke lade dig snyde af vage symptomer og undlade at handle. Hvis koen halter lidt eller har svært ved at rejse sig – eller måske slet ikke kan rejse sig – er det nødvendigt straks at tilkalde dyrlæge, og den bør under alle omstændigheder straks sættes i sygeboks.

Kun hvis koen går fuldstændig normalt uden halvhed, kan du afvente med at få vurderet skadens omfang til næste besøg af dyrlægen. Der kan nemlig være tale om alvorlige skader som fx ledscred, hvor lårbenshovedet rives ud af hofteskålen, eller et eller flere brud på bækkenknogler. Hvis dyrlægen vurderer, at koen kan komme sig, skal den sættes i blød sygeboks med tilhørende smertebehandling i en periode.

Hvis du observerer en ko, hvor bækkenet eller krydset er blevet skævt, må du ikke lade dig snyde af vage symptomer. Der kan være tale om alvorlige skader som ledscred eller brud.

Foto: Danish Crown

Kan sjældent transporteres

Kan en ko med skævt bækken transporteres? Ofte vil svaret være nej. Det er nødvendigt at være særlig kritisk, når du skal vurdere, om en ko med en tidligere hofte-skade og dermed synligt skævt bækken eller kryds er transportegnet. Der er stor risiko for, at den gamle skade springer op. Du bør derfor konsultere en dyrlæge for at få vurderet, om koen kan sendes til slagteri med skånetransport, eller om den skal aflives på stedet.

/PETER RAUNDAL, PRA@SEGES.DK, HELLE SLOTH, HS@DDO.DK

Kan aktivitetsmålere finde kalve med tidlig lungebetændelse?

Københavns Universitet undersøger, om aktivitetsmålere kan bruges til tidlig påvisning af lungebetændelse hos kalve. Lykkedes det, vil det betyde mindre behov for antibiotika.

Hvis kalvedødeligheden og antibiotikaforbruget skal ned, skal danske kalve være så robuste som muligt. Derfor har SEGES, Københavns Universitet, Aarhus Universitet og Danmarks Tekniske Universitet gennem flere år samarbejdet om at finde veje til netop at gøre danske kalve mere robuste.

Med afsæt i samarbejdet har Københavns Universitet sat sig for at finde en metode til at opdage kalve med begyndende lungebetændelse og dermed meget milde symptomer i form af let hoste og flåd fra næse og øjne. Det kan nemlig være meget svært og tidskrævende selv for garvede landmænd og dyrlæger at finde kalve med begyn-

dende luftvejslidelser tidligt nok – særligt i store kvægbesætninger.

Aktivitetsmåler i øret

Konkret er der indkøbt og installeret en aktivitetsmåler i det ene øre på 125 kalve i en større malkekvægsbesætning. Målingerne sammenlignes med en intensiv klinisk vurdering, hvor kalvene er blevet undersøgt hver anden dag i en periode på 6 uger. De kalve, som havde milde tegn på lungebetændelse, blev forsøgt behandlet med smertestillende/antiinflammatorisk medicin, mens kalve med svære symptomer blev behandlet med antibiotika.

Formålet er at vurdere, om aktivitetsmåleren er effektiv til at finde kalve med milde symptomer på lungebetændelse, så behandling med antibiotika i mange tilfælde kan undelades. Data fra studiet er ved at blive analyseret, og de endelige resultater forventes i løbet af 2022.

/HENRIK HJUL MØLLER, KØBENHAVNS UNIVERSITET, HENRIK.HJUL.MOLLER@SUND.KU.DK

En aktivitetsmåler i øret kan måske hjælpe med at afsløre kommende luftvejslidelser hos kalve. Foto: Københavns Universitet

SUNDHED OG VELPÆRD – en del af L&F Kvægs strategi 2023